

document de poziție

OBSERVAȚII LA PROIECTUL DE HOTĂRÂRE

PRIVIND ORGANIZAREA, FUNCȚIONAREA ȘI ATRIBUȚIILE MINISTERULUI PENTRU
CONSULTARE PUBLICĂ ȘI DIALOG CIVIC

27 noiembrie 2015

Funky Citizens consideră [supunerea spre dezbatere publică](#) a *Hotărârii privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Ministerului pentru consultare publică și dialog civic* (MCPDC) un act de legalitate care merită laudat pentru că, în ultimii ani, ne-a fost dat să vedem rar acest tip de normalitate.

Salutăm potențialul pe care înființarea MCPDC îl are, din perspectiva asigurării oportunităților de consultare publică și dialog civic pentru fiecare act normativ propus de Guvern, însă credem că doar înființarea acestei structuri nu este suficientă.

Facem apel la Guvernul României și ministerele de linie să nu mai promoveze proiecte de acte normative elaborate fără respectarea [Legeii 24/2000 privind normele de tehnică legislativă](#) și să nu mai accepte introducerea pe agenda ședinței de Guvern a proiectelor de acte normative care nu fac dovada respectării [Legeii 52/2003 privind transparența decizională](#). De asemenea, îi solicităm Guvernului României să nu mai adopte ordonanțe de urgență care nu respectă condițiile prevăzute de [art. 115, alin. 4 din Constituția României](#).

Facem apel la Parlamentul României, prin Birourile Permanente ale celor două Camere, să nu mai accepte pe ordinea de zi și să nu mai repartizeze către comisiile permanente niciun proiect de act normativ inițiat de Guvern, dacă anexele aceluși proiect nu fac dovada respectării legilor invocate mai sus. Mai exact,

- referatul de necesitate trebuie să citeze statistici relevante, din surse oficiale, disponibile publicului [în format deschis](#);
- analiza cost-beneficiu a opțiunilor de reglementare trebuie să susțină argumentele din expunerea de motive;
- studiul de impact al efectelor intenționate și neintenționate ale reglementării propuse trebuie să fie disponibil public;
- raportul de transparență trebuie să facă dovada că participanții la procedura de consultare au avut acces cel puțin la aceste trei documente.

Facem apel la Președintele României să nu mai promulge actele normative [care nu au respectat cerințele legale în faza de proiect](#), la nivelul Guvernului, respectiv actele normative pentru care Parlamentul nu a complinit lipsurile în timpul procedurii parlamentare. Odată cu solicitarea reexaminării actelor normative respinse de la promulgare, Parlamentului i se poate cere sau sugera și care dintre pașii de mai sus ar putea fi compliniți, fie cu ajutorul Consiliului Legislativ, fie cu ajutorul serviciilor de studii, documentare și analiză ale celor două Camere, fie cu ajutorul partenerilor sociali, în cadrul consultărilor publice organizate de comisiile de specialitate.

Aceste solicitări sunt motivate de sentimentul că delegarea legislativă este abuzată la nivelul Guvernului, respectiv că legiferarea propriu-zisă este defectuoasă la nivelul Parlamentului. Amintim că ultimul [raport de progres privind Mecanismul de Cooperare și Verificare](#) atrăgea atenția asupra deficiențelor din procedura de adoptare a actelor normative, iar cea mai recentă misiune GRECO, din cea de-[a patra rundă de evaluare](#), a studiat inclusiv transparența procesului de legiferare. Avem convingerea că, prin conlucrarea Guvernului, Parlamentului și Președinției, în litera și în spiritul legilor invocate mai sus, România va avea parte de legislație mai bună, mai stabilă, mai predictibilă.

Transmitem în continuare observații privind proiectul de *Hotărâre privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Ministerului pentru consultare publică și dialog civic* cu speranța că așteptările cetățenilor și ale societății civile vor beneficia de o voință politică reală în ceea ce privește deschiderea guvernării și de un partener de dialog în noul Minister. Primul test cu privire la această voință politică va constitui, cu siguranță, adoptarea Bugetului de Stat pentru 2016.

OBSERVAȚII GENERALE

Dincolo de reglementările specifice necesare pentru înființarea MCPDC, credem că o serie de elemente legate de viziunea de funcționare a acestei structuri trebuie luate în calcul. În viziunea noastră, cadrul legislativ românesc nu este neapărat sursa lipsei de transparență și de consultare în procesul decizional, ci lipsa de aplicare a acestuia, precum și lipsa unor proceduri unitare pentru asigurarea unui standard de dialog care să ducă la o mai bună reglementare. Aceste probleme apar nu doar la nivel central, ci și la nivel local. Din această perspectivă, credem că administrația publică centrală, prin MCPDC, poate juca rolul de a asigura un standard în privința unui proces decizional transparent, standard care ar trebui să servească drept normă pentru structurile centrale și drept exemplu pentru structurile locale. Rolul MCPDC ar trebui să răspundă următoarelor exigențe:

1. să observe și să consolideze (nu neapărat și formal, prin acte legislative) legislația cu incidență directă și indirectă asupra dialogului civic: Legea 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, Legea 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public, Legea 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, precum și legislația transversală privind dialogul social, cea privind finanțele publice ori cea privind petiționarea;
2. să fie o resursă de asistență tehnică pentru celelalte ministere sau instituții cu inițiativă legislativă sau de reglementare, pentru standardizarea și operaționalizarea procedurilor de consultare publică, inclusiv prin oferirea de norme metodologice și de instruire;
3. să semnaleze și să corecteze derapajele de la procedurile de consultare și de la accesul la informații (similar unui [Information Commissioner](#)), inclusiv prin introducerea unui mecanism de avizare a actelor normative din perspectiva asigurării respectării legislației privind transparența decizională;
4. să conlucreze cu unitățile de politici publice și cu Consiliul Legislativ pentru a asigura un spor de fundamentare pentru actele normative, astfel încât acestea să fie bazate pe studii și analize (iar datele să fie disponibile publicului), respectiv să se asigure că nu se suprapun cu alte legi în vigoare sau că sunt ușor de implementat unitar;
5. să se asigure că proiectele de acte normative nu mai au nevoie de norme de aplicare (adică elimină puterea discreționară a executivului), respectiv că, de la publicarea în Monitorul Oficial și până la intrarea în vigoare există suficient timp și suficiente resurse pentru ca funcționarii și aparatul administrativ să fie instruiți în aplicarea unitară a viitorului act normativ;
6. să folosească cu încredere instrumentele digitale aflate la dispoziția Guvernului, fie realizate în regie proprie, fie realizate de societatea civilă pentru a asigura o informare și o participare cât mai largă a cetățenilor la deciziile publice, cu resurse minime;

și, nu în ultimul rând,

7. să faciliteze dezvoltarea unui standard în consultarea publică, principalul impact al Ministerului putând fi acela de a face educație civică și de a transparentiza dialogul civic, inclusiv prin conturarea de instrumente (i.e. audieri publice, format sugerat de

transmitere a observațiilor) care au rolul de a crește valoarea adăugată a recomandărilor societății civile și cetățenilor.

OBSERVAȚII SPECIFICE

În ceea ce privește conținutul specific al proiectului de hotărâre, transmitem următoarele observații punctuale referitoare la Art. 3 privind atribuțiile principale ale Ministerului:

Articol proiect	Propunere	Observații
a) elaborează și aplică, la nivelul Guvernului, instrumente democratice de dialog și participare civică în vederea conturării, elaborării și implementării politicilor guvernamentale prioritare prin consultare activă cu societatea civilă și cetățenii;	a) elaborează, coordonează metodologic și aplică, la nivelul Guvernului, instrumente democratice de dialog și participare civică în vederea conturării, elaborării și implementării politicilor guvernamentale prioritare prin consultare activă cu societatea civilă și cetățenii;	Ar fi de preferat ca MCPDC să ofere mai curând o coordonare metodologică/ asistență tehnică pentru ministerele de linie. Având în vedere faptul că specificul unor domenii, dar și bunele practici întâlnite în unele structuri (i.e. Platforma de cooperare cu societatea civilă din cadrul Strategiei Naționale Anticorupție de la nivelul Ministerului Justiției), pot duce la o mai multă eficiență în aplicarea acestor instrumente de consultare, direct de către autoritățile de resort, considerăm că doar pentru politicile guvernamentale cu implicații transversale ar fi de dorit implicarea directă a ministerului. Procedurile ar trebui să fie respectate în toate politicile guvernamentale, nu doar în cele prioritare.
d) elaborează și pune în practică instrumente care să contribuie la creșterea integrității la nivelul Guvernului;	d) susține elaborarea și punerea în practică a instrumentelor care să contribuie la creșterea integrității la nivelul Guvernului;	Secretariatul Tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție are deja atribuții în acest domeniu, rolul MCPDC poate fi doar unul de susținere a acestuia, nicidecum de înlocuire.
e) organizează cadrul de dialog la nivelul Primului-Ministru cu societatea civilă;	e) facilitează cadrul de dialog la nivelul Primului-Ministru cu societatea civilă;	Este important să nu fie din nou "dezgropate" sau "îngropate" diferite structuri (consilii, comisii, comitete) care și-au dovedit ineficiența și/ sau rigiditatea de-a lungul timpului. Experiențele funcționale de până acum s-au bazat pe interesul manifestat de organizații pe diferite teme, succesul lor fiind dat de menținerea posibilității de participare a mai multor actori și de constanța întâlnirilor și consultărilor.
f) evaluează rezultatele implementării actualei Strategii privind	f) evaluează, alături de Cancelaria Primului-ministru, rezultatele	Susținem opinia formulată și de Coaliția pentru Date Deschise privind necesitatea menținerii unui angajament privind OGP direct în cancelaria Primului Ministru (și angajamentul

<p>Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă (Open Government Partnership) și o elaborează pe cea aferentă perioadei iunie 2016 - iunie 2018 realizând inclusiv Planul Național de Acțiune pentru un Guvern mai deschis, mai responsabil, mai eficient, prin promovarea transparenței guvernamentale, încurajarea participării civice la viața publică, folosirea noilor tehnologii în administrație și combaterea corupției respectiv urmărește punerea lor în practică;</p>	<p>implementării actualei Strategii privind Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă (Open Government Partnership) și contribuie la elaborarea celei aferente perioadei iunie 2016 - iunie 2018 realizând inclusiv Planul Național de Acțiune pentru un Guvern mai deschis, mai responsabil, mai eficient, prin promovarea transparenței guvernamentale, încurajarea participării civice la viața publică, folosirea noilor tehnologii în administrație și combaterea corupției respectiv urmărește punerea în practică a măsurilor legate de domeniul său de competență (consultarea publică și transparența decizională);</p>	<p>direct al acestuia), eventual prin instituirea unui Steering Committee, după modelul internațional, cu reprezentanți din instituții publice și ai din societatea civilă. Pentru că transparența decizională și consultarea publică sunt parte a OGP, MCPDC poate prelua angajamentele din acest domeniu și susține celelalte autorități în îndeplinirea angajamentelor legate de participarea publică..</p>
<p>i) contribuie la creșterea transparenței privind actele normative supuse aprobării în ședințele de Guvern;</p>	<p>i) contribuie la creșterea transparenței și predictibilității privind actele normative supuse aprobării în ședințele de Guvern;</p>	<p>În ceea ce privește actele normative ale Guvernului, este necesară nu doar o mai mare transparență, ci și predictibilitate. Aceasta presupune o mai bună definiție a ce este și ce nu este o urgență, astfel încât să fie limitată inflația de Ordonanțe de Urgență, mai ales în domenii care au nevoie de maximă predictibilitate (fiscalitate, învățământ, justiție).</p>

AUTORI

Elena Calistru și Codru Vrabie

DESPRE NOI

FUNKY CITIZENS este o organizație non-guvernamentală, independentă și apolitică, fondată în anul 2012. Ne dorim să construim instrumente de advocacy bazate pe cercetare, pe date concrete și pe facilitățile oferite de comunicarea online. Instrumentele noastre au scopul de a fi educaționale și să ducă la acțiune, încurajând cetățenii să se implice în inițiative de responsabilizare a guvernării în care pot vedea și avea impact. Agregând și educând cetățeni "Funky" în jurul acestor instrumente, credem că putem construi înțelegerea și capitalul uman necesare pentru a crea o democrație mai participativă, responsabilă și transparentă în România

CONTACT

Bd. Pache Protopopescu 9, Sector 2, București

www.funkycitizens.org // weare@funkycitizens.org

[www.fb.com/FunkyCitizens](https://www.facebook.com/FunkyCitizens)

